دَ طهارت ، مونځ احکام په شعرونو کښې

مسائل دَ مونځ

منظوم

تصنیف

مولانا احمد علی مردانی

فاضل جامعة العلوم الاسلامیة علامه محمد یوسف بنوری ټاؤن کراچی

Ketabton.com

خورونکے

اسلامی ادبی ټولنه

یونیورستی روډ مردان 0312-9818511

مسائل دَ مونځ منظوم

تصنیف

ابوالقاسم احمد علی مردانی

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمٰن الرحيم

دَ طهارت ، مونځ احکام په شعرونو کښې

مسائل دَ مونځ

منظوم

تصنيف

مولانا احمد علی مردانی

فاضل جامعة العلوم الاسلامية علامه محمد يوسف بنوری ټاؤن کراچی

ناشر

اسلامی ادبی تولنه مردان

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

وَ صلی اللّٰه تعالیٰ علی النبی الامّی

حمد باري تعالیٰ

په نامه مې ستا مولا! نن ابتدا کړه
چې زمونږ ذَ پاره تا پيدا دُنيا کړه
په کښې نمر سپوږمې پيدا کړل تا هم ستوري
جوړه تا ورسره دلته کښې ښُکلا کړه
غرونه ، ونې بوټې تا دلته پيدا کړل
په مارغانو تا حسينه پاس فضا کړه
سيلابونه ، دريانه چې بهيږي
همه واړه ستا ذَ حکم اقتدا کړه
هريو ستا نه مدد غواړي لويه خدايه
تيارهٔ ختمه هميشه تا په رڼا کړه
ذَ حکمت نه خالي نهٔ دے دا جهان
کهٔ پيدا ورله دې ورځ هم ذَ فنا کړه
رَبه! ستا په هريو څيز کښې حکمت پټ دے
سلسله کهٔ شورو تا ذَ انبياء کړه
نبوت تا شورو کړې له آدمؑ نه
بنده تا دا سلسله په مصطفیٰ ﷺ کړه
ورله تا ورکړے رَبه! حق کتاب دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا چې تاورته نادان سړیه! شاکړه
په کښې ربّ اصول راکړي ټول دَ ژوند دي
هوښیارانو ورسره مدام وفاکړه
دا بُنیاد دَ شریعت دَ دین اسلام دے
نادانو ورسره دلته جفاکړه
ما احمد علي! په دي یقین ساتلے
ورسره مې ختمه پاس دغه وینا کړه

....

زما عقیده

ما ایمان راوړے دے په ربّ غفار
چې تنها دے ټول زما پروردیګار
فریښتو باندې یقین لرم ایمان
عبادت کوي په جمع دَ سبحان
کتابونه چې نازل دي له أسمانه
زۀ ایمان لرم په ټولو له پخوانه
رسولان چې دغه څومره په جهان دي
شامل ټول زما هروختې په ایمان دي
زۀ ایمان لرم په ورځ هم دَ قیامت
دا منمه هرطرف ته حقیقت
هم مالك دَ خیر او شر دے یو اللّٰه

(c) ketabton.com: The Digital Library

له هر څه پوره خبر دے یو الله
په تقدیر لرم ایمان پوره یقین
عقیده ساتمه دغه بهترین
مخلوقات به پس له مرګه جمع کیږي
له دې ټولو نه کامل ایمان جوړیږي
په الله ایمان لرم زه په دا شان
لکه څنګ چې په نومونو دے بیان
څنګ منلی ما دَ رب چې صفات دي
قبول کړي ورسره ما احکامات دي
زۀ په ژبه مدام کووم دا اقرار
هم په پټه دا منمه هم په جار
مختصر دے ایمان دَ مسلمان
ما احمد علی کړۀ ذکر په ښۀ شان

....

تقسیم دَ احکاماتو دَ اسلام

دَ اسلام احکام بیان چې د دُنیا دي
شریعت کښې څۀ روا او ناروا دي
دغه دوه قسمونه دي په شریعت کښې
موجود ټول دي مسلمانه! عبادت کښې
په روا کښې فرائض او واجبات دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورسره په څنګ سنت مستحبات دي

دا روا کارونه ټول شول څلور

ناروا دي علاوه ددې نه نور

دا کارونه ټولو څلورلري ثواب

پريښودلو کښې دَ څنو شته عذاب

ناروا کارونه دوه ددين اسلام دي

مکروهاب ورسره په څنګ حرام دي

بل يو قسم شته مباح ددې دُنيا

دَروا او ناروا نه ټول جُدا

پريښودل کوُل ئې دواړه برابر دي

عالمان داسې کارونو نه خبر دي

فرض

اول فرض ضروري په هر مقام دے

دا لازم په هر بشر په خاص او عام دے

میلاویږي په کوُلو ئې ثواب

پريښودلو کښې ئې شته دے ډير عذاب

دا دليل سره ثابت شي دَ قوي نه

په دليل سره ثابت وي له قطعي نه

فرضيت نه چې ددغې کړي انکار

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخالف شي دَ مولا پروردیګار
بي له عذره چي څوك پرېږدي دا عمل
عذابونه ورله شته په هر محل
بي له عذره چي دا پرېږدي مسلمان
فاسق کیږي ورسره هر یو انسان
مستحق به ورسره شي دَ عذاب
هم محروم به په دُنیا شي له ثواب
په دوه قسمه دغه فرض د دُنیا دي
یو دَ بل نه بېله پوره پوره جدا دي
فرض عین سره یادیږي اول قسم
هر طرف ته ادا کیږي اول قسم
دا لازم په هر بشر وي دَ هر در
په شرطونو چي وي څوك بېۀ برابر
چي له چا دغه پاتي په دُنیا شي
مستحق دَ عذابونو دَ مولا شي
فرض عین په هر بشر فرض تمام وي
هر بشر باندي لازم په خپل مقام وي
مثال دا لري پنځه وخته مونځونه
ورکوي چي په دُنیا څوك زکاتونه
نور هم ډېر شته مثالونه په هر دار

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبروې ځان همیشه دلته هوښیار
کفایه قسم دے دَویم دَ شریعت
مسلمانان ته دے معلوم ئي حقیقت
کفایه فرض نه وي په هر بشر
هر مؤمن ئي دے له حکم نه خبر
جنازه ددي مثال په هر قدم دے
حکم نه ئي خبردار دغه عالَم دے
دوه قسمونه شول دَ فرض زما وروره !
کتابونه به تفصیل له ه نور ګوره
چي له فرضونه منکر وي نو کافر دے
ورله حکم دغه هرخواته ظاهر دے

....

واجب

فرض پسے واجبات دي مسلمانانه !
لازمي دا احکامات دي قدردانه
واجبات هغه کارونه دَ اسلام دي
چي لازم په هر بشر په خاص او عام دي
په ظني دلیل ثابت چي په دُنیا وي
دا واجب به هر طرف ته خامخا وي
پریښودو کښي ئي عذاب شته مسلمان له

پریښودو کښې ئې عذاب شته هر انسان له
دَ واجب منکر کافر نه دے اسلام کښې
دغه حکم ما لیدلی په احکام کښې
پریښودونکې ئې فاسق په هر قدم دے
دغه حکم ښهٔ ښکاره ددې عالَم دے

....

سنت

دریم سنت دے په واجب پسے انسانه!
طریقه دَ پیغمبر ﷺ ده را روانه
هغه کار چې کړے وی زمونږ رسول ﷺ
یا ګفتار چې کړے وی زمونږ رسول ﷺ
ورته وائی دَ رسول الله ﷺ سنت
یا خاموشه په یو کار شی پاك حضرت
دا عمل دا طریقه ښکاره سنت ده
دا حصه زمونږ د دین دَ شریعت ده
په دوه قسمه کښې تقسیم دغه سنت دے
هغه کار چې نقل شوے له حضرت ﷺ دے
کهٔ ئې پریښې وی یو ځلې په دُنیا کښې
دغه غیر مؤکده شو په وینا کښې
مؤکد هغه سنت دَ پیغمبر ﷺ دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چــې واجبــو تــــه نــزدې پــــه لــړ او بـــر دی
پــــرېښــودلــو کښــې ګـنـــاه ئــې پــــه جهـــان ده
حــق حـــصـــــه زمـــونـــږ دَ دیــن دَ حــق ایـمـــان ده
مستـــحـــق دے هـــغـــــه کـــس دَ مـــلامـــت
چـــې څـــوك پـــرېـــږدی پـــه دُنیـــا دغـــه سـنـت
هــم مــحــروم بـــه وی هــغــــه لــــه شــفــاعــت نــه
پـــه مــحــشــر کښـــې دَ حـضــور ﷺ دَ مــحبــت نــه
دا ســـــنـــــــت مـــؤکـــده پـــــــه هــــر قـــدم دے
ښــــــۀ پـــوره پــــوره خبـــر لـــــه دې عــــالَــم دے
پـــرېښـــودلـــو کښــې چـــې نـــــۀ لـــری عــذاب
هـــغــــــه غیـــر مـــؤکــده دے پــــــه هــــر بــــاب
بــــــس ثـــواب دے ګتــــه تــولـــــه دَ جهـــان ده
دا ښــــکــــلا ده هـــــم زیـــــا دَ مســـلـــمـــــان ده
هــــر ســنـــت کښـــې دَ مـــحشـــر ګټـــه پـــرتـــه ده
هــــر بشـــر لــــــه بـــرابـــر ګټــــه پــــرتــــه ده

....

مستحب

پــــــه ســــنـــت پســــې نــــمبـــر دَ مستـــحـــب دے
شـــریـــعـــت کښـــې بهتـــر غـــوره پـــه طـلـب دے
چـــې ثـــابـــت ئـــې فـــضیـلـت دے شـریـعـت نـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځان خبر کړه ددې کار له حقيقت نه
پرېښودلو کښې هيڅ نه لري عذاب
مستحب دے چې کول ئې وي ثواب
مستحب باندې راضي مدام الله وي
ورسره دَ مصطفیٰ ﷺ شامل رضا وي
ثوابونه ددې کار شته طلبګار له
نعمتونه ددې کار شته طلبګار له
ګناه ګار نه دے چې پرېږدي مستحب
نه دَ رب دے دَ خفګان چا له سبب
مستحب لري لوئې شان دا حقيقت
دَ محشر دَ پاره حُسن دے عزت

....

خلاصه

دا څلور کارونه تول دي دَ کولو
نهٔ دي نهٔ دي په هيڅ شان دَ پرېښودلو
يو شو فرض بل واجب بل دے سنت
مستحب کار څلورم دَ شريعت
دَ کولو دا کارونه په جهان دي
رڼاګانې هر يو شر له دَ ايمان دي

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

حرام

منع کړي څه کارونه شریعت دي
ناروا کېږي ټول شامل په حقیقت دي
په حرام سره یادیږي هغه کار
چي خوښ نه وي دَ مولا پروردیګار
چي ئي منع په دلیل ښکاره قوي وي
لري تالـه تلل چي ضروري وي
ځان خبر ساته چي هغه کار حرام دے
چي دَ زهرو په شان نوم ئي ټول تمام دے
دَ حرامو نه منکر سړي کافر دے
دغه حکم دَ اسلام ښکاره ظاهر دے
مستحق دَ هر عذاب په قدم دے
مبتلا چي په کېږي کُوم بني ادم دے
دَ فاسق په نامه یاد په هر قدم دے
هر طرف ته ورته غم دے هم تورتم دے

....

مکروه تحریمی

هغه کار چي شریعت کېږي نه خوښیږي
په مکروه سره په نوم مدام یادیږي
کهٔ مکروه وی تحریمی په کېږي عذاب شته

(c) ketabton.com: The Digital Library

تـــنــزيهـــى کېـنــي کـمـيـدل دَ حـق ثـواب شتــه
چـــي ثـــابـــت وي پـــــه دليــل ســره دَ ظـــن
دَ عـــــذاب مستـــحـــق کيـــږي هــغــــــه تــــن
تـــحـــريـــمـــى کـــارونـــــه هــغـــــه دَ دُنيـــا وي
چــي نـــاخـــوبـــه شــريـعــت کېـنــي دَ مــولا وي
تــول مــکــــروهِ تــحــــريـــمـــى دَ ددي عـــالَـم دي
نــــــاروا دغــــــه کــــــارونــــــه دَ تـــورتــــم دي

....

مکروهِ تنزيهى

پـــريښــودلـــو کېـنـــي چـــي کـلــه ئـي ثـواب وي
پــــه کــولُــو نــــه ســزا نـــــه ئـــي عـــذاب وي
پـــريښــودل چـــي کـــلــــه غـــوره دَيـــو کـــار وي
پـــريښـــودل چـــي کـــلــــه غـــوره ديـــو لار وي
دا مــــکــــــروهِ تـــــنــــــزيهـــــى دے زمـــــا وروره !
مثــــالـــونــــــه ورلـــــه تــــهٔ خپـلـــــه اُوګـــوره

....

دَ اودس طريقه

طــــــريـــــقـــــــه دا ســــــي بيــــــان ده دَاودس
چـــي دَ مـــونـــځ کـــړي اراده کـــلـــــه يـــو کَـــــس
لـــوبنـــى پـــاك کېـنــي ، اُويـــهٔ پـاکـي مسلـمـانـــه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

اخستل اول پکار دی اے انسانه!
هم پاك والے ضروري دے دَ مكان
چې ګنده ورسره نه شی دا انسان
په طرف دَ قبلې ناسته ده اول
خيال ساتل دی دَ پاکي په هر محل
ښۀ په ښکلي انداز ناسته ده پکار
په مزه مزه اَ ودس کوی هوښيار
انغښتل دَ خپل لوستونو په اول دی
بسم الله ورپسي ورو ستو بيا وئيل دی
هر عمل دے دا ثابت له شريعت نه
ځان خبر کړه دَ اودس له حقيقت نه
بيا لاسونه متو پوري تول وينځل دی
ښه پوره پوره ورسره تول مږل دی
خلۀ کښې دري ځلي اُوبه دی اچوُل بيا
ورسره دی برابر مسواك كوُل بيا
كۀ مسواك وی نو مسواك كوُل بهتر دی
لوئي واړه ئي فضيلت نه ښۀ خبر دی
بيا دی پوزه كنګالول پوره دري ځله
صفا کوُل په ښۀ انداز ده پوزه خپله
ورپسي دَ پوره مخ تاله وينځل دی

په لاسو سره مخ پوره مږل دي

دَ يو غوږ نه دَبل غوږ پوري انسانه

حد دَ مخ دے ځان کړه مسلمانه

دَ تندی سره دَ ځني لاندي تول

په وينځولو کښي دي تاله شاملول

بيا لاسونه دي وينځل تر څنګلانو

ځان ساتي خبر له دغي مؤمنانو !

دَ سر مسح ورپسي په شريعت شته

دَ اودس دا طريقه په دي حقيقت شته

ورپسے دَ خپو وينځل په مسلمان دي

په ترتيب ما ذکر کړي په جهان دي

اول ښي اندام وينځل دي په هر مقام دي

دا واضحه تول حکمونه دَ اسلام دي

دَ استنجا بيان

ګندګي سره پليت چي دا بدن وي

استنجا هله لازم په دغي تن وي

که اُوبه وی نو اُوبه دي استعمال کړي

ګندګي له تن نه ختمه دي هر حال کړي

که وی بولو ته خوك ناست ميدان صحرا کښي

(c) ketabton.com: The Digital Library

استعمال دي کړي بيا لوټه استنجاء کښي
چي پاك والے کله راشي په جهان
استنجاء شوله پوره ددي انسان

....

دَاستنجا مکروهات

په کيږه هم په کوئيله چي استنجاء کړي
ځان خبر کړه دي مکروه کړي ناروا کړي
دَکاغذ استعمال منع دے اسلام کښي
حکم دغه ماليدلي په احکام کښي
په هډوکي باندي منع استنجا ده
فيصله دَشريعت دا په دُنيا ده
استعمال په کښي دَسوټي ناروا دے
چاسره چي استنجا له په دُنيا دے
استعمال دَګندګي کښي کراهت شته
حکم دغه ښه ښکاره دَشريعت شته
استعمال دَ ښي لاس منع دے هر چاله
چي څوك لاړشي په دُنيا کښي استنجاء له
دَاسلام دَشريعت دا فيصله ده
دَمکروه اعمالو بره تذکره ده

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ اودس څلور فرض

مـــخ پســـے لاســـونـــه مسـح بيـــا دَســـر
دواړه خپـــي ويـــنـــځـــل دی فـــرض بـــرابـــر
دغـــــــه فـــرض دَ اودس دی ټـــولـــو څـــلـــور
نیشتـــــه نیشتـــــــه عـــلاوه ددي نـــــه نـــور
کـــــئ يـــو پـــاتـي شـــولـــه دي نـــه نـــاتـمـام دے
دا اودس چـــي دلتـــــه کـــړے خـــاص او عـــام دے
شـــــئ پـــوره پـــوره ويـــنـــځـــل دی دَ ټـــول مـــخ
شـــــئ پـــوره پـــوره مـــــــسح دی دَ ټـــول مـــخ
اول فـــرض پـــــه اودس کښـــي دغـــــه يـــاد کـــړه
مـــخ پســـي دواړه لاســـونـــــه خپـــل ويـــنـــځـــل دی
دَ څـــــنـــــګـــــلـــــو ســـــره دا پـــــوره مـــــسح دی
بيـــا دَ ســـر مسـح پـکـــــار ده ټـــولـــــه ټـــولـــه
فـــرض دا پـــــه هـــر دريـــــار ده ټـــولـــــه ټـــولـــه
څـــلـــورمـــــــه حـــصـــــه مسـح حـــق دَ ســـر ده
فـــرائـــضـــو کښـــي پـــه شـميـــر کـــړے هـــر بشـــر ده
دَ ګټـــــــو ســـــــره دَ خپـــــــو ويـــنـــــځـــــل لازم دی
دا پـــــه پـــــاکـــو پـــــه اُويـــو ويـــنـــځـــل لازم دی
دا څـــــلـــــــــــور شـــول دَ اودس فـــــرض تـــــمـــــــام
ځـــان خبـــر دي کـــړي لـــــه دي نـــه خـــاص او عـــام

دَ اودس سنت

په شمير ديارلس په اودس کښې ټول سنت دی
دغه ټول مقرر کړې شريعت دی

په اول کښې هميشه دَ ټولو نيت وی
چاته ياد چې دَ رسول الله ﷺ سنت وی

بسم الله وئيل سنت دَ پيغمبر ﷺ دی
هوښيارانو ته ده پته ښۀ خبر دی

وينځل دري پيرې لاسونه په جهان شته
په سنتو کښې دَ خوږ نبی سلطان ﷺ شته

دَ اودس په سنتونو کښې مسواك دے
علامت دَ نيك عمله سړی پاك دے

خُله وينځل مسنون دی دري ځلې هر چاله
چې راځی درته په مينه هرڅوك خواله

په سنتو کښې دَ ږيرے هم خلال دے
ورسره ئې دَ وجود دَ تن جمال دے

اوبه دري ځلې دَ پوزې هم سنت دی
څومره ښکلی دا اعمال دَ شريعت دی

تل وينځل دی دري ځلې دَ هراندام
په سنتو کښې راغلی دا مدام

په سنتو کښې پوره مسح دَ سر ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

نقل شوے طریقه دَ پیغمبر ﷺ ده
دغورونو مسح شته دے هر بشر له
حکم دغه دے غریب له هر افسر له
په اودس کښې بل سنت موجود ترتیب دے
نقل شوې دا ترتیب له ربّ حبیب دے
هم خلال دَ ګوتو تولو دے سنت
دا حصه ده په دُنیا دَ شریعت
مسلسل اودس کول مسنون عمل دے
دغه شمیر ورسره تل په هر محل دے

دَ اودس مستحبات

تول پنځه څیزه اودس کښې مستحب دی
خوښ په هر مقام دُنیا کښې دا دَ ربّ دی
ښي طرف نه شورو کول مدام اودس
مسنون دغه دے عمل دَ هر یو کس
دَ څټ مسح شریعت کښې مستحب ده
مسئله زمونږه دا هم دَ مذهب ده
په اودس کښې مدد نه اخستل بل نه
مستحب دی مدد نه اخستل خپل نه
دا رنګ ناسته په صفا مقام اُوچته

(c) ketabton.com: The Digital Library

مستحب دغه عمل دے نيك سيرته!

....

دَ اودس مكروهات

په اودس كښې شته مكروه څيزونه ډير
مسلمانه ياد ساته، نشي دې هير
په ګنده ځائې كښې اودس كول انسان له
دا مكروه عمل راغلے مسلمان له
صفائى كول دَ پوزے په ښى لاس
دا مكروه ګڼى چې څوك لرى احساس
بيا خبرې په اودس كښې دَ دُنيا هم
مكروهات و كښې ده شمير دغه وينا هم
هر اودس چې دَ سنتو وى خلاف
مكروه حكم هر طرف ته لرى صاف
مكروهات دى دَ اودس دغه څلور
علاوه ددې نه شته په جهان نور

....

نواقض دَ اودس (دَ اودس دَ ماتيدو څيزونه)

چې څه څيز شى له بدن نه رابهر
ورسره اودس ماتيږى دَ بشر
هم ماتيږى په هوا بدبُو اودس

(c) ketabton.com: The Digital Library

خــامــخــا بــه كــړي اودس داســي هــر كـــس
مــونـــځ كښــي زور ســره خـــنــدا دَ هــريشــر
مـــاتـــوي اَودس دُنيــــا كښـــي بـــرابــــر
پـــه اُلتــو اَودس مـــاتيـــږي هـــرطـرف تـــه
دغـــه حــكــم بيـــانيــږي هـــرطــرف تــــه
دَ انســان نــه چــي مــجــنـون جـورشي دُنيـا كښي
اودس مــــات شـــى ورســـره پـــه ابتــدا كښــي
ويــنـــــه شــى چـــي لـــــه بــدنــــه رابهـــر
اَ ودس مــــات شــــى ورســــره دَ هـــر بشـــر
كــنـدكـــي ، زوي بهـــرشـــى چـــي لــه تــن نــه
دي سبــــب دَ اودس مـــــاتـــي لــــه بـدن نــــه
هـغــه خـوب چــي وى پـــه ملاستــه يـا پــه ډډه
ورســـره اودس مــــاتيـــږي مــخـــاطبـــه!
بيهـــوشـــي ســره مـــاتيـــږي هـــر اودس
نـــاخبـــره چـــي لـــه ځــان نـــه شــى يـو كـــس
تـــول اتـــــه شـــول صـــورتـــونــــه دَ جهـــان
اودس دي ســــره مــــاتيــــږي دَ انســــــان

دَ غسل طريقه

طــريــقـــه دَ غســل شتـــه پـــه شــريعــت كښــي

بیان شوي دَ نبي ﷺ ده په سیرت کښې
په وینځلو دَ خپل لاسو ابتدا کړه
آغاز دي سره دَ غسل په دُنیا کړه
دَ خپل تن نه ګندګي لرې کړه وروره!
دَ بدن نه ګندګي لرې کړه وروره!
استنجا وریسې بیا په خاص او عام شته
طریقه داسې موجود تولو ته تمام شته
اَودس اُوکړه وریسې پوره تمام
دا مسنون عمل هیر نهٔ کړې دَ اسلام
اُوبه واچوه بدن باندې بیا وروره !
اُوبه واچوه تول تن باندې بیا وروره!
پاتې نشي چې اوچ ځائې دې په بدن کښې
طریقه دغه موجود ده هر وطن کښې
اُوبه واچوه دري ځله په بدن خپل
چې اوچ پاتې درنه نشي دغه تن خپل
دَبدن مړل په لاسو دي په کار
دا دَ غسل طریقه ده په هر دار
هم په خله او پوزه کښې اُوبه اوچول دي
طریقه دَ شریعت دا نقل کړل دي
دا کامله طریقه شوله دَ غسل

داکاملـه تذکره شوله دَ غسل

....

دَ غسل فرائض

دري په غسل کښي ټول فرض په جهان دي
ښه خبر له دغي فرضو عاقلان دي

کنګالول دَ خلي اول فرض کړه یاد
دي سره دَغسل کیږده خپل بُنیاد

بیا په پوزه کښي اُوبه اچول دي فرض
ښه انداز سره دا ښه اچول دي فرض

ټول بدن بیا په اُوبو پوره لمدول دي
همیشه داسي هرخواته غُسل کول دي

دري دا فرض شول تمام دَ شریعت
یاد ساته په هر مقام دا هرساعت

....

دغسل سنت

ټول په غسل کښي پنځه سنت بیان دي
ناخبره خلق واړه نادان دي

دَ بندونو پوري لاس دا خپل وینځل دي
ناپاکي له خپل بدن نه لرکوُل دي

هم دَغسل نیت مسنون په کښي تمام دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه حکم ښهٔ ښکاره د دین اسلام دے
مخکښې غسل نه اَودس کول مسنون دي
رناګانې هر بشر له دَ ژوندون دي
دَ اوبو هم بهیدل په تن سنت دي
عاقلان پوره خبر له شریعت دي
طریقه دَ هر مسنون غسل دَ پاره
فائده واخله دا احمد تهٔ له اشعاره

....

دَ غسل مکروهات

ټول په غسل کښې مکروه دي څلور کاره
یاد کړهٔ، تهٔ کهٔ ئې دَ علم طلبګاره
په بدن چې کپړې نه وی بیا کلام
منع دلته شریعت کښې دے تمام
مخ قبله ته یا قبلې ته شا کول
مکروه دا دي هر بشر له دا کول
هر یو غسل دَ سنت چې وی خلاف
مکروه حکم هلته کښې مدام وی صاف
هم زیات والے دَ اوبو دَ استعمال
مکروه دي، چې څوك ئې نه ساتی نن خیال
دا مکروه اعمال دَ غسل شول تمام

(c) ketabton.com: The Digital Library

خيال پکار دے چې ساتی ددې عوام

....

دغسل قسمونه

په دري قسمه باندې غسل دانسان دے
مستحب، سنت يا فرض په جهان دے
کله کله په واجب فرض يا ديږي
په انسان چې غسل کله لازميږي
غسل نوم دے لمدوُل دَ تول بدن
بهيدل دي دَ اوبو په دغې تن
ورسره شته مضمضه هم استنشاق
بهترين دغه عمل دے په أفاق

....

بيان دَ فرض او واجب غسل

زنانه باندې چې تيرشی حيض نفاس
فرض غسل په تکميل شی په احساس
چې منی شی په شهوت له تن بهر
غسل دلته واجبيږي په بشر
څنګه غسل چې مذکور په مراتب دے
په دُخول دَ حشفې سره واجب دے
واجبيږي غسل هم په احتلام

(c) ketabton.com: The Digital Library

یاد ساته درنه هیر نشي دا احکام
چي ګنده شي دَ انسان خوب کښي بدن
ورته ځائي ګنده معلوم نه وي دَ تن
غسل هم ورسره دلته واجبیږي
چي انسان ته ګنده ځائي نه معلومیږي
بشر هغه چي رخصت شي له دُنیا نه
غسل ورکړه ورله دلته کښي انسانه!
دغه غسل ورکول دلته واجب دي
لازم دا مسلمان هر یو طالب دي

....

مسنون غسل

دَ جمعي دَ ورځي غسل دے مسنون
په دُنیا چي تیروُے دلته ژوندون
دَ وقوفِ عرفات غسل پکار دے
په سنتو کښي دَ سیدالابرار ﷺ دے
غسل دا رنګ هر یو مونځ له دَ اختر
مسنون دغه دے عمل دَ پیغمبر ﷺ
مسنون غسل دے احرام لره مدام
دا عمل دے دلته کښي کوي عوام

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

مستحب غسل

پس دَ مړي لامبولو نه انسانه!
غسل اُوکړه مستحب امے مسلمانه!
سپوږمي اُونيسي چي تندر دَ آسمان
مستحب ورسره غسل دے بيان
دَ صلوة الاستسقاء دَ مونځ دَ پاره
شته دے غسل مستحب عاقل هوښياره
نور ددي نه علاوه ډير مقامات دي
شامل هغه ټول زمونږ په عبادات دي

....

دَ تيمم بيان

اول فرض تيمم دَ پاره نيت دے
حکم دا مونږ ته راکړے شريعت دے
دوه ضربونه بل يو حکم دَ جهان دے
امر کړے مونږ دا ته غني سبحان دے
دواړه لاسه په خورو پوره وهل دي
بيا لاسونه ټول په مخ پوره مږل دي
دوباره وهل دي بيا په خورو لاس
چي په شان لکه دَ نيت لري اساس
لاس په لاسو دي راښکل ترڅنګونانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځـــان کــړه پــوهـــه لـــه نيـکـــانو صــالـحــانو
دغـــــــــه درې فـــــــرض دي تـهــــول دَ تيـــمـــــم
ضــــــرورت وخـــــت کـښــــي دي کــــول دَ تيـــمـــــم

دَ تيمم متفرق حکمونه

چـــې شــــې ويـلـــې اويـــا اُوسـوځــې پــــه اُور
هـــغـــــه سپيـــن کــــۀ جهـــان وي يــــا کــــۀ تــور
تيـــمـــم پـــــه هـــغـــې نــــه کيـــږي انســـانــــه !
نــــور ځيـــــزونـــــه لټــوه اے مســلـــمـــانـــــه !
پــــــاکـــــه خــــوره شـــــړه دي لــــــره پـکــــار ده
دا تــــحــــفــــه ډالــــي دَ حـــق پـــروردگــــار ده

دَ مونځ طريقه

پــــه نـــامــــه دَ پـــاك سبـحــان مــې ابتـدا ده
چــې مـحـکـمـــه ، ښــه صــادقــه ئــي وينــا ده
بيــــانــــومــــه طــــريـقــــه دَ مـــونـځ ګـــزار
دَ الـــلّـــــه نـــــه دَ مــــدديــــم طـلـبـګـــــار
تـــوفيـــق راکـــــړے اے مـــولا ! دَ ښــــه بيـــان
چــې راضـــې رانــــه شــے تـــه پـــه هـــر مـکـــان
دا عـــمـــل زمـــا تــوښــــه چــې دَ مـحـشــر شــې

(c) ketabton.com: The Digital Library

تول روښانه ورسره زما قبر شي

ناخبر لره سبب دَ هدایت شي

ورسره ورته نصیب هر سعادت شي

رابیداره ورسره هر یو انسان شي

مستحق دَ نعمتونو په جهان شي

چې دَ مونځ په اراده اُدرېږي ربّ ته

توجه دي هر ساعت لري ادب ته

په اخلاص په توجو به دي اُودرېږي

دي سره دَ مونځ آغازوي شورو کېږي

مخ قبلې ته به کړي بیا دغه انسان

خیال ساتي به ورسره ددې بیان

کپړې، تن بدن به پاك ددې بشروي

پاك به هم دَ مونځ دَ پاره هغه دروي

دا شرطونه دي هر مونځ له ابتدا کښې

عبادت کوه مدام دَ دین رڼا کښې

مونځ ته اُودیږي چې کله یو انسان

خپل لاسونه به اُوچت کړي دَ جهان

دا لاسونه تر غوږونو اُوچتول دي

دَ اسلام په احکاماتو عمل کول دي

ورسره به تکبیر وائي مونځ گزار

(c) ketabton.com: The Digital Library

فرضيت نه ددې نه كړي څوك انكار

ابتدا كښې دَ هر مونځ الله اكبر دے

ورسره دَ مونځ آغاز په هر يو در دے

دَ سجدې ځائې ته به ګوري دا انسان

مونځ ته اُودرېږي چې كله مسلمان

دَ تكبيرِ تحريمې نه پس ثنا ده

طريقه دَ خوږ نبي دَ مصطفیٰ ﷺ ده

ثنا وائي به په پټه مسلمان

نقل شوے دا بيان دے په جهان

لوستل وروروستو له ثنا نه تسميه دي

بركتونه ورسره په هر حصه دي

تعوذ وربسې وروستو په جهان دے

هر طرف ته راپسې څكه شيطان دے

تعوذ وئيل راغلي دي سنت

ورسره دي له شيطان نه حفاظت

فاتحه وربسې وروستو دي لوستل

ځان له مونځ كښې دا په پټه دي وئيل

فاتحه مونځ كښې لوستل وروره! واجب دي

لازمي دغه يادول په هر طالب دي

تلاوت دَ فاتحې چې مكمل شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا سورت دَ فاتحې چې مکمل شي
ورپسې آمين وئيل هرخوا مسنون دي
رڼاګانې برکتونه دَ ژوندون دي
په آمين پسې لوستل بيا دَ سورت دي
څوك خبر چې له هذهب له حقيقت دي
يو حصه دلته کافي ده تلاوت له
اسانتيا دغه راغلې دي اُمت له
درې آياته دي لوستل واړه تمام
يا آيت يو لوئي لوستل په دې مقام
دغه حکم دَ اسلام دَ شريعت دے
متفق په دې خبره ټول اُمت دے
دا واجب په هر بشر په لر او بر دي
هوښياران له دې خبرې ښه خبر دي
هر کله چې مکمله شي تلاوت
نو بدل به مونځ ګوزار کړي خپل حالت
دَ قيام نه به رکوع ته شي روان
قيام پاتې به پوره شي دَ جهان
ورسره به تکبير وائي دا ساعت
کوم ساعت چې بدلوي بشر حالت
په رکوع کښې دَ رکوع تسبيح لوستل دي

ښه په مینه محبت پوره وئیل دي

درې درې ځلې تسبیحات شته په رکوع کښې

ددې ډېر زیات برکات شته په رکوع کښې

تل رکوع کښې دَ رکوع تسبیح مسنون ده

هر یو شر له عطیه ددې ژوندون ده

په تسمیع سره دي تل ورله قیام له

دغه حکم دے راغلے خاص او عام له

وروستې به په تحمید ژبه لمده کړي

دَ مولا به ښه په مینه تذکره کړي

که تسمیع ده که تحمید دواړه سنت دي

دا ثابت پوره له شریعت دي

بیا سجدې ته به روان شي په دا شان

لکه څې چې څوك دیدن له دَ جانان

ورسره به په تکبیر ژبه لمده کړي

ربَ ته تیټه دَ جهان به هر حصه کړي

تیټ به په زمکه به مولا ته دا بشر شي

تندې، پوزه به زمکه برابر شي

دواړه لاس به په زمکه ښهٔ تمام وي

دَ سجدې دا طریقه دَ خاص او عام وي

ده سجده په مونځ کښې فرض مونځ گزار له

لازمي دي اد کول غريب مالدار له
دغه شان بله سجده شته هر رکعت کښي
دوه سجدې دَ يو رکعت شوې شريعت کښي
هر سجدې ته په تکبير سره دي تلل
ځان خبر کړه، هم خبر کړه پوره بل
دي سره به يو رکعت پوره تمام شي
ورپسي دَ بل رکعت شورو قيام شي
دَ سجدو مينځ جلسه په هر مقام شته
په سکون سره دا ناسته ښۀ تمام شته
دوه سجدو سره کامله به رکعت شي
دا توښه به په محشر دغه ساعت شي
بيا به اُودريږې قيام ته دويم رکعت ته
په اخلاص سره دَ ژوند دي عبادت ته
اُودريدل دي په تکبير سره قيام ته
دغه حکم دے راغلي خاص او عام ته
دويم رکعت کښي به آغاز له بسم اللّٰه وي
ورپسي دَ فاتحي سورت به بيا وي
بيا آمين به وي سورت به وي رکعت کښي
خوند مزه شته دَ مولا په عبادت کښي
په تکبير سره به لاړ شي بيا رکوع ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

زده کـــړه دغـــه طــريـقـــه لـويـو وروتـــه
پـــه رکــوع کښـــي تسبيــح وائـــى دَ مـولا بـــه
وائـــى دغـــه تسبيـــحـــات اعــلا ادنـــىٰ بـــه
دري ځـلـــي دغـــه وئيـل پـــه دي مـقـــام دى
چـــي خبـرلـــه خپـل نبـــى ﷺ نـــه لـــه اسلام دى
پـــه تسـمـيــع ســره بيـــا وروستـــو اُودريـدل دى
ورســـره يـــو ځـــائـــي تـحـميـد پـوره وئيـل دى
بيـا سـجـدي تـــه پـه تـكبيـر بـه مونځ ګـوزار ځـى
اطـــميـــنـــان ســـره پـــوره ورتـــه تيـــار ځـــى
پـه سـجـده کښـي تسبـحيـات لـوستـل پـه شوق دى
دَ ثـــواب دا کـــلـــمـــات لـــوستـــل پـــه شـــوق دى
بيـــا جـلسـي تـــه پـــه تـكبيـر سـره ده نـــاستــه
نـــه روا دلـتـــه ولاړه ، نـــه ده مـــلاستـــه
پـــه تـكبيــر سـره جلسـي نـــه پـس بيـا تـلـل دى
پـــاك الــلّـــه تـــه دا تـــنـدي خپـل لـګـوُل دى
ورســـره پـــوزه لـــګـــول دى پـــه ســجـدو کښـــي
بيـا مشـغـول کـړه ځـان ثـنـا کښـي پـه تسبو کښـي
تسبـحـــات پـــوره دري ځـلـــي شتـــه اسلام کښـــي
شك اُونـــکـــړي دَ احـــمـــدعـــلـــى کـــلام کښـــي
بيـــا ده نـــاستـــه ، قـــاعـده ده شـريـعـت کښــي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا شامله ده دَ مونځ په عبادت کښي
بیا وئیل اَلتحیات دي هر بشر له
طریقه دَ مونځ راغلي لر او بر له
دوه رکعته که وي مونځ نو بیا درود شته
ورپسي بیا دُعاګاني په وجود شته
بیا سلام سره به مونځ زمونږ تمام شي
هر بشر له روا به بیا کلام شي
هر بشر له روا به خوراك څکاك شي
روا دهٔ له تجارت به دَ املاك شي
که دَ دوو نه زیات رکعته په جهان وي
طریقه به ئي هم بره دغه شان وي
بسم الله ده فاتحه او بیا اٰمین دے
هر عمل دَ شریعت غوره حسین دے
نیشته فرضو کښي اٰمین پسے سورت
چې وي دریم یا څلورم کله رکعت
نوره بره طریقه ټوله یوشان ده
ښهٔ اسانه طریقه دَ مونځ بیان ده

دَ مونځ فرائض

تول پنځلس مونځ کښي فرض په بشر دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ووۀ دنـــنــــه دی ، اّتـــــه تـــریــنـــــه بهــر دی
پتهـــوُل دی دَ بـــدن هــــــر بشــــــرلـــــــه
فـــرض دغـــه پـــه جهـــان شتــه لــر او بـــر لـــه
دَ بـــدن پـــاك والـــے فـــرض دے انســـان لـــه
مـــونـځ چـــي كـلـــه كـوی دلتـــه مسـلـمـان لـه
دَ مـــكـــــان پـــاك فـــرض پـــه جهـــان دے
مـــونـځ تــه كـلــه چـي ولاړ پـــه دي انســان دے
پـــه خپـل وخـت كښـي اداكول دَ مونـځ دی فـرض
ركـعتـونـــه فـــرض تهـول دَ مـــونـځ دی فـــرض
دَ كپـــړو پـــاك والـــے فـــرض پـــه انســـان دے
مـــونـځ تـــه كـلـــه چـي ولاړيـــو مســلـمـان دے
پـــه تـكـبيـــرِ تـحــريــمـــي دَ مـــونـځ آغـــاز
مـــونـځ كښـــي فــرض دے آغـــاز پـــه دي انـداز
استـــقبـــال دَ قبــلـــي فـــرض دے هـــر چـــالـــه
كـــه دي شك وی لاړ شـــه لاړ شـــه خپـل مـلا لـــه
نيـت هـم فـرض دے هـر مونـځ لـه شـريـعـت كښـي
لازمـــي دے ضـــروری هـــر عبـــادت كښـــي
قيـام فـرض دے پـــه مونـځ كښـي هـر بشـرلـــه
روا نـــه دی پـــريښـــودل ئـــي لـــر او بـــر لـــه
دا پـــه عـذر ســره هـــرخـوا پـــاتـــي كيـــږی

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو په ناسته حکماً دغه اداکيږي
قرات په مونځ کښي فرض دَ قرآن دے
شه خبر له دي نه هريو مسلمان دے
رکوع فرض ده سجدي دواړه لازم دي
دا مونځونه ورسره دلته قائم دي
ناسته فرض ده دَ مونځ په اختتام کښي
دا حکمونه ټول موجود دي په اسلام کښي
په قعده اخيري ياده په دنيا ده
ناسته دغه ضروري تل په هر چا ده
په خپل قصد ارادي سره سلام هم
فرضيت کښي دے شمير شوے تل تمام هم
دغه فرض په هر مونځ کښي دَ جهان دي
ما احمد علي ليکلي دَ مردان دي

دَ مونځ واجبات

څلوارلس مونځ کښي واجبات په هرمقام دي
دغه ټول مقرر کړي چي اسلام دي
کړه دَ فرضو دوه رکعته مقرر
چي قراءت په کښي کوي دغه بشر (1)
دا واجب حکم هر خوا دَ شريعت دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښۀ خبر له دي نه دلته دا اُمت دے
فاتحه لوستل واجب دي هر بشر له (2)
دَ تصديق دَ پاره لاړ شه معتبر له
په اول دوو رکعتونو کښې سورت (3)
واجب حکم لري دغه هر ساعت
دَ سجدو په مينځ کښې ناسته په ښۀ شان (4)
جلسه مونځ کښې ده واجب په هر انسان
په قعده اُولىٰ کښې ناسته په هر در (5)
په مقدار دَ تشهد په لراو بر
واجب ناسته ده په مونځ کښې هر بشر له
راشه دين له حقيقت له حق خبر له
په ارکانو کښې ترتيب په شريعت شته (6)
واجب حکم ورله دلته هر ساعت شته
دَ رکوع نه پس قومه چې اداکيږي (7)
سجده سهوئي په ترك تل لازميږي
تشهد دواړو قعدو کښې هم واجب دے (8)
ښه خبر له دي نه هر خواته طالب دے
فاتحې پسې واړه دري آياتونه (9)
يا واړه واړه لوستل دي سورتونه
يا وئيل دي وړېسې دَ لوئي آيت تل

(c) ketabton.com: The Digital Library

په واجبو کښې دے شمير په شريعت تل
ضــــروري دے ورســــره هــــم اطــــميــنــــان
چــــي ادا شــــی پــــــه ســــکـــون ددين ارکــــان
يــو واجـــب لـــه واجبــاتــو نــه قـنـوت دے(10)
فــاتـحـي کښي په امـام پسـے سـکـوت دے(11)
تــکبيـــرونـــه دي واجـــب دَ هـــر اختـــر(12)
يـــاد ســـاتـــی دغـــه دُنيـــا کښـــي هـــر بشـــر
دَ خپـــل مـــونـــځ نـــه پـــه سلام ســـره وتـــل(13)
واجـــب دي پـــــه حـــق کـــلام ســـــره وتـــل
مــاسـختـن پـه هر وروکي لـوئي اختـر کښي(14)
هــم پــه وتــرو پــه رمـضان کښـي پـه سحـر کښي
دَ جـــمـــعـــي دَ تـــراوو هـــم دَ مـــاښـــام
تيـــز آواز ســـره لـــوستـــل دي پـــــه امــــام

ومونځ سنت

ټـول دي يـوويشت سنتـونـه پـه قياس(معنیٰ اندازه)
اُوچتـــــول دي دَ غـــــوږونـــــو پـــــوري لاس(1)
دويـم تـلـی چـي دَ قبـلـي پـه استـقبـال شـی(2)
ګـتـي ورسـره چـي پـاتـي پـه خپـل حـال شـی(3)
نيـغ سـاتـل دي دَ تـکبيـر پـه وخـت کښـي سـر(4)

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا سنت دي دَ حضرت خیر البشر ﷺ
لاس تړل عمل مسنون په هر مقام دے (5)
دا عمل پوره ثابت له دین اسلام دے
په شورو کښې دَ ثنا لوستل سنت دي (6)
دا اعمال دَ پاك نبی ﷺ دَ تول سیرت دي
تعوذ مسنون عمل اول رکعت کښې (7)
ښه شوق سره لوستل اول رکعت کښې
تسمیه په رکعت کښې ده مسنون (8)
رڼاګانې دا ښکلا ده دَ ژوندون
هم آمین سنت عمل دَ پیغمبر ﷺ دے (9)
پرهیزه سرې ښه پوره خبر دے
مَلا او سر دې برابر وی ستا رکوع کښې (10)
مدام یاد ساته هر خواته دا رکُوع کښې
په قومه کښې دَ تسمیع (11) سره تحمید (12)
دا مسنون اعمال دي ترك لري وعید
په سجده کښې دي اول پنډې لګوُل (13)
بیا لاسونه خپل تندې برابروُل
ګسه خپه دې خوروُل په لر او بر
چې جلسه (14) یا قعده (15) کړي یو بشر
اُودروُل دي دَ خپې دي داسې په جهان (16)

(c) ketabton.com: The Digital Library

تولي ګتي چي قبلي ته کړي انسان
خپل لاسونه په پتول برابرول دي (17)

مسنون هر خواته عمل مدام دا کول دي
دا اعمال دَ شريعت پوره مسنون دي

رناګاني هر طرف ته دَ ژوندون دي
تشهد کښي خپله ګُته اُوچتول (18)

بيا په اشهد سره اشاره کول
دا مسنون عمل ثابت له شريعت دے

هر عمل کښي پټ په پټه څه حکمت دے
په قعدهٔ اخيرني کښي هم درود (19)

په سنتو کښي مدام لري وُجود
په درود پسي دُعا شته شريعت کښي (20)

شك دي خبري نيشته په سنت کښي
ګرځوُل دي په طرف دَ نبي سلام (21)

بيا په ګس طرف به مونځ شي تول تمام

دَ مونځ مستحبات

په مانځه کښي تول پنځه مستحبات دي
دَ افضل غوره مونځونو دا صفات دي

دَ لستونو نه لاسونه چي بهر وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مستحب به خامخا په لر او بر وي
په رکوع او په سجدو کښې دري نه زيات
مستحب وئيل راغلي تسبيحات
حکم دغه منفرد له په جهان دے
امام دي نه استثنىٰ په هر مکان دے
دَ سجدي ځائي ته کتل دي په قيام کښي
دا اداب دَ مونځ ګوزار دي په اسلام کښي
خپلو خپو ته په رکوع کښي تل ګوري
په رکوع کښي خپلو خپو ته کړی نظر
چي له دين او له اسلام وي ښه خبر
مستحب دغه عمل دے هر بشر له
دا راغلي په اسلام کښي لر او بر له
په جولي باندي نظر به کړي جلسه کښي
هم نظر به په جولي ساتی قعدي کښي
په اوږو باندي نظر وي په سلام کښي
هر يو امر دَ اسلام دے خپل مقام کښي
مستحب دي اسويلو کښي خله بندول
هر عمل په اطمينان سره دي کول
په ښي لاس باندي خله بنده کړه قيام کښي
نور دَ ګس لاس حکم شته په هر مقام کښي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ مونځ مکروهات

هغه کار چي شريعت کښي نۀ خوښيږي
په نامه به دَ مکروه هغه يادېږي
مونځ کښي سدل دے مکروه هر يو بشر له
دغه حکم دے غريب له هر افسر له
چي ځادر دي زوړند کړي وي په سر
دغه سدل دے له سدل شه خبر
لويي مونځ کښي دَ کپړو سره مکروه دي
څنګ چي لويي دَ ويښتو سره مکروه دي
دَ کپړو راغندول منع دي مونځ کښي
يا کپړو له خوروُل منع دي مونځ کښي
مونځ مکروه دے چي کپړے دَ حقارت وي
تك ورسره هر محل ته په نفرت وي
دغه حکم لري خلۀ کښي څه نيول
ورسره په دي جهان کښي مونځ کول
بيا لوستل چي څۀ وي خلۀ کښي دَ قران
مونځ ګزار له روا نه دے په هيڅ شان
مونځ کول دي په سستي سره سرتور
مکروهاتو کښي شامل دے په هر کور
چي حاجت لري دَ بول کله انسان

(c) ketabton.com: The Digital Library

مونځ مکروه دے دا ساعت په دې جهان
کانړي دا رنګ لر کول دَ مونځ ګزار
لاندې زمکه باندې لاس وهل بار بار
مکروهاتو کښې شامل په هر قدم دے
ښه خبر له دې هر يو محترم دے
خپلو ګوتو نه ټکونه دې ويستل
يا لاسونه دَ يو بل سره مړل
دغه مونځ کښې لويې کول دَ هر بشر دي
مکروهاتو کښې شامل دا په هر در دي
اخوا ديخوا مخ قبلې نه اړول
مونځ ګزار له دي مکروه دغه کول
ناسته منع ده دَ سپي په رنګ ، انسان له
مکروهاتو کښې شامل ده مسلمان له
دَ پټکي په تاؤ سجده کښې کراهت دے
لوئې کمې دې جهان دَ عبادت دے
خورول هم دَ لاسونو په دا شان
چې په زمکه شي ځنګلي دَ انسان
دا سجدو کښې هر بشر له مکروه دي
دا غريب له هر افسر له مکروه دي
دَ سنتو خلاف مونځ کښې کول کار

(c) ketabton.com: The Digital Library

مکروه دغه دے عمل دَ مونځ ګوزار
ختمول دَ مونځ ګوزار خپله سستی
چې پيدا په غزيدلو کړي چستی
دا مکروه عمل هم شته په هر قدم
ورسره شی رحمتونه هر خوا کم
هم شميره دَ اياتونو ده مکروه
هم شميره دَ نور ځيزونو ده مکروه
بندول هم په ځادر کښې خپل لاسونه
مکروهاتو کښې راځی دغه ځيزونه
په کپړو دَ ساه لرونکی ځيز تصوير
مونځ مکروه دے ورسره په هر تحرير
چې خالی وی مخکښې صف له ابتدا
نو مکروه دی اُودريدل وروستو جدا
ښے يا ګس يا مخامخ لاندې تصوير
مونځ مکروه دے ورسره په هر تحرير
اودريدل هم دَ امام بره اُوچت
دا عمل لری په مونځ کښې کراهت
اُوچت والے چې دَ يو لاس په مقدار وی
مکروه مونځ به هله دا دَ مونځ ګوزار وی
اُودريدل تول په محراب کښې دَ امام

(c) ketabton.com: The Digital Library

مکروهاتو کښې شامل دے دا تمام
که څه لږوي رابهر امام محراب نه
دَ مکروه حکم به لاړ شي دغې باب نه
پټول لري دَ سترګو کراهت
مسلمان چې کړي دَ مونځ دا عبادت
اسویلي هم راوستل په خپل اختیار
مکروهاتو شامل دے په هر دار
جُنبته ناسته هم مکروه په دې جهان ده
مونځ کښې ناسته چې کله دَ مسلمان ده
دَ سلام جواب ورکول په اشاره هم
مکروهاتو کښې بهر ده نظاره هم
دغه ټول دي مکروهات په مقام
نور ددې نه علاوه هم شته احکام

نواقص دَ مونځ (دَ مونځ ماتوُنکي څیزونه)

مونځ دَ پاره ماتوُنکے هر کلام دے
یا سلام کوُل، جواب یا دَ سلام دے
مونځ کښې مخکښې مقتدي چې له امام شي
مونځ به مات دَ سجدې او دَ قیام شي
دَ بالغ سړي په زوره چې خندا وي

مونځ ماتیږي چې له غم ډکه ژړا وي

هم دَ مونځ دے ماتونکے هغه سوال

له مخلوق چې دَ غوښتو لري مثال

اُف یا آه ویستل له درد یا دَ څۀ غمه

مونځ ماتیږي ورسره اے محترمه

غلطي لويه په قرآن کښې دَ بشر

مونځ ماتیږي ورسره په لر او بر

دې قرآن ته په کتلو دَ انسان

مونځ ماتیږي ، چې ئې لولي مسلمان

مونځ چې ځنګ په هر کلام سره ماتیږي

په ګنده ځائي کښې قیام سره ماتیږي

دَ قبلې چې کله ختم استقبال شي

مونځ به مات دَ مونځ ګوازه دغه حال شي

شرط په کښې دے چې بې عذره دا عمل وي

هله حکم ورسره به دغه تل وي

دا انسان چې کله مونځ کښې بې پردې شي

مونځ به مات ددې بشر په هر حصې شي

هم وئیل سبحان الله په څه خبر

مونځ ماتیږي ورسره دَ هر بشر

په ترجیع ماتیږي مونځ دَ مونځ ګوزار

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

ياد ساته ټول دَ احمد علي اشعار
صورتونه شته دے نور هم په جهان
بس کافي دے اختصار له دا بيان

دَ پنځه وخته مونځونو بيان

ټول پنځه وخته مونځونه په انسان دي
فرض کړي په معراج کښې پاك سبحان دي
دَ سحر، ماسپخين، مونځ دَ مازيګر
خامخا به دا کوي هر يو بشر
دَ ماښام، ورسره مونځ دَ ماسخوتن
دا دي فرض د دُنيا په هر يو تن
چې آزاد وي مسلمان وي او دانا وي
بالغ شوے ورسره هم په دُنيا وي
هيڅ څه عذر ورته نه وي دَ جهان
هيڅ څه عذر نه لري دغه انسان
فرض دے په دي شرطونو سره مونځ
ربَ تړلي خپل وختونو سره مونځ
په سحر کښې دي سنت دوه رکعتونه
ورسره آباد ساتي مدام کورونه
دوه دي فرض ورپسې دَ شريعت بيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

خامخا دغه کول دي هر ساعت بيا
بې له عذره درنه پاتې نه شي وروره!
پابندي کړه دَ وختونو وخت ته گوره
ماسپښين کښي دي اول سنت څلور
هر بشر دي کړي ادا دغه په کور
څلور فرض ورپسي دَ شريعت دي
دا ډالي دَ پاك اللّٰه ربُّ العزت دي
ورپسي دوه دي سنت دَ پيغمبر ﷺ
دوه شته نفل ورپسي هم معتبر
په اول دَ مازيگر کښي هم سنت شته
درته پته کۀ پاك نبی سيرت ﷺ شته
دوه ، څلور هم نقل شوی په سيرت دي
نقل شوی په سيرت کښي له حضرت دي
که څلور کوے يا دوه په کښي اختيار دے
شريعت کښي دا عمل دَ نيغي لار دے
ورته غير مؤکده وائي جهان
هر طرف ته په دُنيا کښي عالمان
څلور فرض ورپسي دَ مازيگر دي
زرگران له زرو قدر نه خبر دي
فرض دري رکعته مونځ کښي دَ ماښام دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

نقل شو مے شریعت کښې دا تمام دي
دوه سنت وړپسې وروستو دَ حضور ﷺ دي
نوافل له دې نه وروستو وروستو نور دي
دوه یا شپږ رکعته نفل دلته کښې دي
دَ محشر دَ پاره تل په کښې مزې دي
ماسخوتن کښې دي اول سنت څلور
دغه غیر مؤکده دي په هر لور
څلور فرض وړپسې دَ رب اکبر دي
بیا سنت وړپسې دوه دَ پیغمبر ﷺ دي
نفل دوه دي وړپسے په لر او بر
غواړي دلته نفل کول کۀ یو بشر
بیا دَ وِترو دري رکعته په جهان دي
دا واجب په هر مؤمن او مسلمان دي
دوه نفلونه وړپسې شته په دُنیا کښې
کۀ زیات والے دَ جهان غواړے رښا کښې
په جمعه کښې دي اول سنت څلور
تالیدلے په کولو به وي ورور
دوه رکعته فرض مونځ دے په جمعه کښې
دا لازم په هر بشر دے ښاریه کښې
بیا سنت څلور رکعته وړپسې دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ محشر دا رڼاګاني دي مزي دي

دوه رکعته وړېسي شته دے هم نور

اداکيږي ښه په شوق دا په هر لور

وړېسي شته هر طرف ته دوه نفلونه

ښه په شوق سره پکار دي تول مونځونه

....

دَ سنت مؤکده ، غير مؤکده مونځونو بيان

نوم به تاوی اوريدلے دَ سنت

رڼاګاني دي دَ دين دَ شريعت

دا سنت دي په دوه قسمه د جهان

مؤکد ، غير مؤکد شته دَ جانان ﷺ

دوه سنت مؤکده دَ هر سحر دي

ماسپخين کښي شپږ راغلي په هر در دي

سنتونه دوه رکعته دَ ماښام دي

ماسخوتن کښي دوه موجود په هر مقام دي

تراويح هم تجهد سنت اعمال دي

رڼاګاني هر بشر لره هر حال دي

....

تمت بحمد الله تعالیٰ وبتوفيقه ....ربنا تقبل منا انك انت السميع العليم وتب علينا

انك انت التواب الرحيم وصلى الله تعالیٰ علیٰ خير خلقه محمد واٰله واصحابه

اجمعين ومن تبعهم باحسان الیٰ يوم الدين . آمين

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library